

ŞƏRBƏTƏLİ MAHMUDOV

QUMARBAZIN AQİBƏTİ

(qadın, kişi, sair)

Qadın:
Gözümüz aydın, kişi,
Deyirsan iş tapmışam.
Kim düzdül bı işi,
Bele yaman qazanmışam?

Kişi:
Sen hələ bu lolesi,
Yaxşı tanımamışan.
Gedib tor tökmək kişi,
Yolun tapmışam asan.

Qadın:
Axrı xeyir olsun,
Olsun, olsun, nə olar.
İstəmən pozulsun,
Korluq çəker uşaqlar.

Kişi:
Axşay ol, ay canım,
Daha yaxşı olacaq.
"Pəş"ində var ad-sanum,
Cibidənəm dolacaq.

Qadın:
Mər qalmıjam bu işə,
Həmçinin dəd vurardım.
"Yoxdu bı sonu, - pəş".
Necə oldu varlındım?

Kişi:
Seno heç daxili var?
Yemək-icməyində ol.
Qadınsan, yaxşı olar,
Kişiyə göstərəm yo!

Qadın:
Mən no karşım sənə,
Deyim, ya yol göstərim.
Çox marşaldır yeno,
Neçidir menin arım?

Kişi:
Sonin nəyinə gərek,
Mən kimim, ya nəcəyməm.
Bedğümən olma görək,
Kart atıram, nordşıyom.

Qadın:
Kişi, yaman qorxuram,
Baş qoşmuşsan qumara.
Qazancın olar haram,
Canın qoyarsan hara?

Kişi:
Hərdən halal qazanc?
Qumarda var, hor no var.
Halalıq qalıb ac,
Əlliçi qəber-qəber.

Qadın:
Raziyyiq ac qalınağa,
Sen iş gələr qumardan.
Xələmən sola, safa,

Utan olı qabardan.

Şair:
Il ödü, ay dolandı,
Tamam dayısı dövran.
"Maşhur"ın ali "yandı",
Uduzurdu durmadan.

Evdon:
Hor şey qurtardı,
Qaldı tokco dam-dası.
Hamsin qumar apardı,
Saldı başına daşı.

Aile atı omu,
Yurd-yuvuşa dağıldı.
Qumannı bitti sonu,
Oğurluğa sarıldı.

Polis: do xəber tutdu,
Oğrunu yaxaladı.
"Barmaqlıq"da oturdu,
Quldur sayıldı adı.

Quimar, oğru, narkoman,
Camiyutdu "yara"dır.
Bu təc ünsür hor zaman.

İlmək:
Mon ki, buna vordişəm,
Bil, onsuş yaşamaram.
Alişib öyrəmişəm,
Hamdan da maşhuram.

MƏHLƏNİN UŞAQLARI

Biz də uşaq olmuşuq, oynamışq, gülmüşük,
Sevinic də, qomı də, hor no olub, bölmüşük.
Yaxşilar yaxşı olub, pisliər da dözmüşük,
Məhələ uşaqlarını o vaxt belə görmüşük.
İndi dayışib zaman, yox ovvəli çäqlər,
Həddini aşib yaman məhələnin uşaqları.

Məktəbdən çıxan kimi birbaş evə golordik,
Nahar edib yaxşıca bı qıdar dincənlərdik.
Ev təpşirinən birlikdə həll edirdik,
Zəif oxuyanları kömək de göstərdik.
İndi dayışib zaman, yox ovvəli çäqlər,
Həddini aşib yaman məhələnin uşaqları.

İndiki uşaqları heç tanımaq olmayırlar,
Neinki dostluq edir, bı-birini saymayırlar.
Biri düşə çatıno, kimse möhal qoymayırlar,
Söylənir ham dälçə, qeybir edir, döymayırlar.
İndi dayışib zaman, yox ovvəli çäqlər,
Həddini aşib yaman məhələnin uşaqları.

Bir de görürsən biri digərinə yanlayır,
Piçhəpiç döşür işə, "nəmerələr" topaların.
"Qara noxul" almışa tez bazara yolların,
Sümrüdükə siqar başları dumanlanırlar.
İndi dayışib zaman, yox ovvəli çäqlər,
Həddini aşib yaman məhələnin uşaqları.

İndi qara "noxud" uşəzleyib iynəylər,
Xaşxas, çatənə kolu, tırıcıklär, dala nəoler.
No qader ki, var həle "kayfa" dalıb şəhənor,
Ela ki, geldi dəmi, öz-özünüm iynəylər.
İndi dayışib zaman, yox ovvəli çäqlər,
Həddini aşib yaman məhələnin uşaqları.

Qanı vurur beşinci: - axrı çatı noyñayər
Nozor salı evdöki günün galon hor şeyə.
Ya oğlurqaya eylür pül verməyi iynaya,
Döşür araya qırığın bı çapşıb nəz deyo.
İndi dayışib zaman, yox ovvəli çäqlər,
Həddini aşib yaman məhələnin uşaqları.

Evdən bir sey tapmasa, qonşudan oğurlayırlar,
Ela ki, fırıldır düşür, sürq, üzük qoymayırlar.
Soyur qazı, golını - kim goldı qamarırlar,
Döşür araya qırığın bı çapşıb nəz deyo.
İndi dayışib zaman, yox ovvəli çäqlər,
Həddini aşib yaman məhələnin uşaqları.

İşləməyə həvəs yox, qoşulubdur qumara,
Ölləri "gotiranda" dərdo taptırlar çara.
Ela ki, "yandı al!" bilməyin getsin hara,
Öyüd, nıshat belə sonda galırmay kara.
İndi dayışib zaman, yox ovvəli çäqlər,
Həddini aşib yaman məhələnin uşaqları.

"Dost"la qalib konarda özü düşüb azara,
Sagalmalıçı cantındı - əldə yoxdur pul-para.
Evdağıları hamısı tamam galıblılar zara,
Əhli-əyal bilməyir dördün söylösün hara.
İndi dayışib zaman, yox ovvəli çäqlər,
Həddini aşib yaman məhələnin uşaqları.

Bes-on çatəna kolu akır uşaq güzədo,
Üstün ört-basdır edir, çalış ki, gizlədə.
"İşverəsol" çoxalıb son zamanlar mahaledə,
Polis axtarban tapır qarşılıq gecədə.
İndi dayışib zaman, yox ovvəli çäqlər,
Həddini aşib yaman məhələnin uşaqları.

DÖNMƏDİN VƏRDİŞİNDƏN

Bir uşaq idin evda, örtkən edik soni,
Deysədik xətirinə, belə böytüdük soni.
Söylüb-söyməsindən, do, gülbür şey etlik soni,
Çox dedik, eştimdin, dönmədin vərdişindən,
Baş aqmırıq biz sonin belə axmaq işindən.

Qohum-qonşu zar olub sonin uğurluğundan,
Varmı sonin xobarin bu işin sonluğundan?
Axi növin çatımayır? Utan, nankorluğundan!
Çox dedik, eştimdin, dönmədin vərdişindən,
Baş aqmırıq biz sonin belə axmaq işindən.

Dedik ziyanırdı, qəmək bu pipirosu,
Hiss bağışır icəlat, ham da pisdır qoxusu.
"Xorçəng" in manbeyidir, cana vəndir qorxusu,
Çox dedik, eştimdin, dönmədin vərdişindən,
Baş aqmırıq biz sonin belə axmaq işindən.

Bu gün de eştimişən, gürüşmən qumara,
Axrı hizi ölürlər salacaqın azara.
O "tor" a dijən aula, çox çatin ki, qurtara,
Qızı qoşar cyuu verək, donmuşun vərşisindən,
Baş aqmırıq biz sonin belə axmaq işindən.

Bir sonet öyrənmediñ, axır qaldın avara,
"Məktəbo getəmən"-deñin, "mon hara, məktəb" rə?
Girdin intəmetinə son "gicbosur" yunuları,
Çox dedik, az eştim, dönmədin vərdişindən,
Baş aqmırıq biz sonin belə axmaq işindən.

Axır vaxtlar gününüz daha da olub qara,
Deyiril qoşuluban indi narkomanlara.
Xəbor tutar polisler, vallah, düşərsən dəra,
Nişa söz anılmırısan, dönmədin vordığından.
Baş aqınraq biz sonra bəla aqınraq işdən.

GÜNAH KİMDƏDİR?

Görən varmı bir kişi ayananın turş desin,
Qonusuna sevinçsin, ancaq özün pisləsin?
Almasın özün vəca, yetmiş-yeşir bəsləsin,
Kim inançqan ona, ağıl kəsir bir kasın.
Indi, dadaş, fikirləş, diqqət elö özün do,
Sebəb nadir ki, buna, günah kimidər, kimde?

Həməti işləyir ki, qazan tapşın dünyada,
Məsrifət əyləsin, götürürün böyük fayda.
İqtisadi bazarnda ancaq belədir qayda:
-Deyir çox olmalıdır mayasından hesabda!
-Dürək ki, bazarda artr malın qiyməti,
No ucuz satırsa, demək yox keşfeydi.

Alan ucuz istəyir, satan issa cox baba,
Malin işə sürməya and iştir Allah'a.
Yalandan söyr özün: "Heç çıxmamış sabaha!"
Qiyməti eli budur, yeri yoxdur bir dəha.
Indi, dadaş, fikirləş, diqqət elö özün do,
Sebəb nadir ki, buna, günah kimidər, kimde?

Har seydi artıb qiymət, məs niya ucuz satın,

AVROPAŁAŞMIŞIQ

Bu cavaklı ömrünü necə yaşayaq görən,
Olmasın arxamızın horzuvü-hədyan deyən.
Elo ki, görünüşün ciriq cins şalvar geyon,
Dodaq büzüb güllürsüz, ey biza rişxan geyon,
Nişa deyirsiz nabag, həddimizi aşmışq,
Yaxşı başa düşün ki, biz avropalaşmışq!

Uzun zaman geyindik o bəzənəli tumanı,
Üstündən do salardıq boyınık koftanı.
Şal örtük başımızı, altundan da çalmanı,
Dediz saxlayaq gorak salıqəni-shəhərni.
Milli geyim-ləbasdan daha uzaqlaşmışq
Yaxşı başa düşün ki, biz avropalaşmışq!

Gətirdi tongo bizi uzun tuman, tırma şal,
Matboxda bişir xərək, bacarırsan, orda qal.
İsti aparrı sanı, insan olur halbahal,
Həsrət idik toyulara, nainki olanda "bal".
Gördük hər bir sahəde lag geridə qalmışq,
Yaxşı başa düşün ki, biz avropalaşmışq!

Ya da ki, bezen olur, gəzintiyi çıxarıq,
Boyunbağı, sırgaya həsrət ilə baxarıq.
Kim görəcək onları, lap tutalın, taxarıq,
Bu, geyimin altından mat-mətəllər qalırıq.
Üstəlik deyirsiz hor yana yol açmışq,
Yaxşı başa düşün ki, biz avropalaşmışq!

Uzadır oğlan saçın, bonzadır qızə özün,
Qırxaraq big-sağqalın düzəldir tün-gözün.
Kişilər qadın olsa... ardım düşün özün,
Biz dönlüb kişi olsaq, nodır ki, onde sözün?
Heyrət edirizsə buna? Yaman günə qalmışq,
Yaxşı başa düşün ki, biz avropalaşmışq!

FAYDASI YOXDUR ONA

Vardır Cəbi kışının oziz-xoləf balası,
Əlinəndən dad eyleyir öz doğmaca anası.
Qonşular şəhərlər, bir gün qırx xatas,
Öyüd-nəsihətinən do faydası yoxdur ona,
Eşitmək istəmər heç, vurur qulaq ardına.

Uşaqlıqdan tek olub, saxlayıblar örköyüñ,
Yeganə paydır o, bizza yerin, göyün.
O qodur deyiblər ki, xatirinən dəyməyn,
Öyüd-nəsihətinən do faydası yoxdur ona,
Eşitmək istəmər heç, vurur qulaq ardına.

Qonşu uşaqları da bacırmur örköyüñla,
Biri "çixa çıraqdan", gorak mütləq döyüldü.
Yoxsa örköyüñləbənən olduru, ya ölö,
Öyüd-nəsihətinən do faydası yoxdur ona,
Eşitmək istəmər heç, vurur qulaq ardına.

Məktəbdə oxumağa heç olmadı maraşı,
Dörsələr oturmadı, çöldən galidə sərig.
Üstün tutdu her seydon "telefonla oynamagi",
Öyüd-nəsihətinən da faydası yoxdur ona,

Usağın tarbiyəsi bətindən başlamalı,
Tərbiyəsi özündən daha aziz olmalı.
Gedo emr kisi olsaq, ola oqı-kamalı,
Ata-anaya duyur övladının faydası,
Asude yaşayalar, çıxmaz heç bir xatası.

UZUNQLUAQ

"Baxub qoduguñ fox etdi ulaq,
Sevindi, balam da eşək olacaq!"

Uləzi ya özün min, ya da ki, mindir dalna,
Ona yox tofvatı, tosır eyleməz halına.
Çulunu dayışdırıb, qızıl da vursan nalına,
Düsimə bunları son, uzunqlaq anlayacaq,
Həndəndər binovada o morif, o qanacaq?

Pələnum al dalandan , ya belina qoy palam,
Yüngül eylə yükünüm, ya dalna vurulanı.
Yedidirzir ya doyunka, ya verme arpa, samanı,
Düsimə bunları son, uzunqlaq anlayacaq,
Həndəndər binovada o morif, o qanacaq?

Gündelik siğal çəkib, tumarlasan bas-gözünüm,
Veresən bas-darğın, boyunnuma güzgüzünüm.
Yüssən tamız suda, rahatsız sanar özünüm,
Düsimə bunları son, uzunqlaq anlayacaq,
Həndəndər binovada o morif, o qanacaq?

No qodar da cılışış öyüd-nəsihət verəsun,
Ya çıxan qulağımı, ay eşək, deyin dəyəşen.
Mən qonşularımdan, deyəsen, min devəgen